

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft enkele vragen en opmerkingen over de brief van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dd. 9 mei 2018 ter aanbieding van het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake de aansluiting op het distributienet voor gas (Kamerstuk 32 757, nr. 146).

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

De wnd. griffier van de commissie,
Hendrickx

Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake de aansluiting op het distributienet voor gas

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake de aansluiting op het distributienet voor gas. De gevolgen van dit Besluit hebben effect op de Nederlandse bouwopgave enerzijds en de klimaatdoelstellingen anderzijds. Daarover hebben deze leden nog enkele vragen.

Er zijn gevallen waarbij de vergunningaanvraag voor 1 juli ingediend wordt, maar waarvan de uiteindelijke verlening van de vergunning pas na 1 juli plaatsvindt. Als daarbij aan andere eisen moet worden voldaan, zal dat een groot effect hebben op de woningbouw in het komende jaar. In een tijd met grote woningnood, waarbij veel mensen moeilijk een goed en betaalbaar huis kunnen vinden, zal dat de druk op de woningmarkt extra vergroten. De leden vragen hoe de Minister hier redelijkheid en billijkheid op denkt toe te passen. Graag zien de leden van de VVD-fractie bijvoorbeeld bevestigd dat het Besluit niet van toepassing is voor woningen waarvoor de vergunning vóór 1 juli 2018 is ingediend.

De leden van de VVD-fractie benadrukken dat een eigen huis voor iedereen belangrijk is. Maar het tekort aan huizen loopt op. Iedereen kent wel iemand die graag wil verhuizen, maar geen huis kan vinden. Het tekort zorgt ook voor opdrijvende prijzen. We moeten hiervoor bouwen, bouwen, bouwen. Deze leden hebben in de media vernomen dat de Minister het Besluit nog gaat aanpassen om te voorkomen dat woningbouwprojecten vertragen. Als dat zo is, zien zij graag wat de precieze aanpassing wordt. Als de berichten in de media niet kloppen, is de Minister dan alsnog bereid om het Besluit zo aan te passen dat voorkomen kan worden dat woningbouwprojecten vertragen?

De leden van de VVD-fractie merken op dat gemeenten warmteplannen moeten maken zodat bewoners weten waar ze aan toe zijn. Daarbij willen zij niet dat de huizenbezitter opdraait voor de kosten van aardgasaansluitingen, waar we uiteindelijk van af willen en moeten. Wat is de stand van zaken van deze warmteplannen?

De leden van de VVD-fractie hebben vernomen dat het voor 10–20% van projecten, grofweg 2000 huizen, niet meer mogelijk is om over te schakelen op aardgasvrij. Dat kan omdat woningen al verkocht zijn en contracten al getekend, voordat dit Besluit werd genomen. Herkent de Minister dit getal? Het kan ook zijn dat het elektriciteitsnet lokaal niet sterk genoeg is voor het aan- en terugleveren van elektriciteit en voor warmtepompen. Graag zien deze leden een reactie op dit punt, waarin ook wordt ingegaan op een mogelijke uitzonderingsregeling, zoals bijvoorbeeld een overgangstermijn. Als een overgangstermijn kan helpen bij het voorkomen van vertraging van woningbouwprojecten, dan zien de leden van de VVD-fractie graag dat de Minister dit uitwerkt en naar de Kamer stuurt. Kan de Minister zich hiervoor inzetten?

De leden van de CDA-fractie hebben kennis genomen van het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake de aansluiting op het distributienet voor gas. Deze leden hebben nog vragen over de technische afstemming van artikel 10 van de Gaswet zoals dit luidt na inwerkingtreding van de wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (wet voortgang energietransitie).

De leden van de CDA-fractie vragen de Minister wanneer zij verwacht de ministeriële regeling van artikel 10 zevende lid onder a van de Gaswet aan de Kamer voor te leggen. Deze leden vragen welke nadere regels zij voornemens is te stellen ten aanzien van zwaarwegende redenen van algemeen belang? Beamt de Minister dat bestaande nieuwbouw plannen in een vergevorderd stadium doorgang moeten kunnen vinden, zo vragen zij. Zo ja, hoe kunnen deze projecten zo snel mogelijk zekerheid krijgen?

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake de aansluiting op het distributienet voor gas. Zij kunnen ermee instemmen dat dit ontwerpbesluit regelt dat er bij onder meer nieuwbouw-huizen geen verplichting meer zal zijn om deze woningen aan te sluiten op het gasnet. Gezien de indringende gevolgen van de gaswinning in Groningen en de noodzakelijke energietransitie omwille van het milieu en het klimaat past een plicht om een gasaansluiting te hebben niet langer in deze tijd. Hieronder stellen de leden van de SP-fractie wel enige vragen.

De leden van de SP-fractie lezen dat er twee uitzonderingen komen voor het een verplichte aansluiting op het gasnet. Eén van die uitzonderingen is een gebied waar een andere energie-infrastructuur is of is gepland. De vraag rijst bij de leden van de SP-fractie of er sprake kan van een «gat». Namelijk wanneer er geen aansluiting is op het gasnet, maar ook nog geen andere energievoorziening, hoewel deze wel is gepland. De leden van de SP-fractie vragen hoe lang deze «planning» mag duren en waarom daarover geen termijn is opgenomen in het ontwerpbesluit. Dit om te voorkomen dat bewoners (tijdelijk) zonder energie-infrastructuur komen te zitten.

Daarnaast vragen de leden van de SP-fractie waarom deze gebieden alleen aangewezen kunnen worden door burgemeester en wethouders. Welke rol heeft de gemeenteraad en welke rol kunnen bewoners zelf hierbij hebben, zo vragen de leden van de SP-fractie. Is het bijvoorbeeld voor (nieuwe) bewoners mogelijk om hier zelf een aanvraag voor te doen?

Welk effect op de vraag naar nieuwbouwwoningen en op het gedrag van potentiële kopers verwacht het kabinet te realiseren met het voorliggende ontwerpbesluit, zo vragen de leden van de SP-fractie.

De leden van de SP-fractie willen graag weten elke effecten op de kostprijs van een nieuwbouwwoning worden verwacht. En wanneer deze niet in de kostprijs worden verrekend, welke kosten een koper nog moet maken voor het realiseren van een alternatieve energievoorziening?

De leden van de fractie van de ChristenUnie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Bouwbesluit 2012 inzake de aansluiting op het distributienet voor gas. Zij hechten zeer aan het vervallen van de aansluitplicht op gas bij nieuwbouw. Vanuit het oogpunt van CO₂-reductie en het afbouwen van de afhankelijkheid van Gronings gas is de warmtetransitie van groot belang, te beginnen bij nieuw te bouwen woningen en gebouwen.

2. Procedure en inspraak

De leden van de D66-fractie maken zich zorgen omdat de tekst suggesties lijkt te wekken dat er met dit besluit meer ruimte voor uitzonderingen gecreëerd zullen worden dan beoogd in het gewijzigd amendement van het lid Jetten c.s. behorende bij de wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en van de Gaswet (voortgang energietransitie). Kan de Minister middels een motivering uitsluiten dat dit het geval is?

De leden van de D66-fractie vragen om een nadere toelichting en motivering over hoe invulling gegeven zal worden aan de ministeriële regeling onder de Gaswet voor gevallen waarin aansluiting op het gastransportnet om zwaarwegende redenen van algemeen belang noodzakelijk is.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen nadere toelichting op de zwaarwegende redenen van algemeen belang om nieuwbouw toch op gas aan te sluiten. Op welke manier zet de Minister in op zoveel mogelijk gasloze nieuwbouw, ook in lopende projecten? Zij wijzen onder meer op de inzet van de gemeente Utrecht, die met projectontwikkelaars in gesprek gaat over het aardgasvrij maken van woningen in lopende nieuwbouwprojecten en op de «inkeerregeling» van verschillende netbeheerders.¹

II Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Hoe zal het voor (toekomstige) bewoners duidelijk zijn of voor een pand of een gebied wel of niet een verplichting geldt om een aansluiting te hebben op het gasnet, zo willen de leden van de SP-fractie graag weten.

Op welke wijze(n) wordt een potentiële koper geïnformeerd over de eventuele meerprijs voor het leveren van een alternatieve energievoorziening?

Artikel II

De leden van de SP-fractie vragen wanneer het voorliggende besluit in werking zal treden.

¹ <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1768972/gemeente-utrecht-in-gesprek-met-ontwikkelaars-over-aardgasvrije-woningen.html>.